

Alergând în vis...

Se făcea că eram fugărit de o orchestră întreagă. Nu știu cu ce o deranjasem, dar toate instrumentele se strofocau la mine, amenințătoare și puse pe hartă. Iar eu alergam prea încet, ca și cum aerul avea consistența apei, atunci când vrei să înaintezi prin valurile înspumate. Un vis: amestec intim de adevăr și fals. E-adevărat că adormisem pe sonoritățile unei poem de Richard Strauss, dar e fals că o luasem la picior, ferindu-mă de acele sonorități. Visăm deopotrivă cunoscutul și necunoscutul, posibilul și imposibilul. Visul e întotdeauna spontan. Ca și muzica onirică, în care se conservă chipul spiritual al autorului, dar în care i se modifică într-o oarecare măsură dimensiunea afectivă, ascunzând o fărâmă de narcotic în stare să adoarmă febrele uneori prea intense ale rațiunii, totodată dând naștere unui abur blajin și proaspăt ce îndulcește contururile aspre ale gândirii formalizante. Însă prea mult onirism te poate cufunda în neant, încercându-te. Vai de compozitorul care se abandonează total reveriei. Muzica e munca inteligenței. Visarea e doar voluptatea ei. A înlocui integral gândirea cu visarea înseamnă a confunda mierea cu veninul. Te poți otrăvi cu muzica onirică așa cum te poți intoxica cu parfumul anumitor flori. Visarea momește, captivează, înlănțuie, apoi te face complicele ei. Nu mai vrei să se întrerupă visul. Muzica reveriei e un joc periculos: începi ca înșelător și sfârșești prin a fi înșelat. Cu cât raționalitatea actului creator cade mai de sus, cu atât mai lesne ea se transformă într-un gest oniric, visarea fiind un adânc în care, pentru a urca sau a coborî, trebuie să te supui aventurii. Muzicile savante, în general, sunt, ca forme de agregare, în stare solidă. Muzica onirică, în particular, este lichidă, uneori chiar gazoasă. Ceea ce face ca anumite funcții să-i fie tulburate, ele intrând în horă musai în această postură. Visul perturbă realitatea. Din vis, însă, te poți trezi. Din realitate, nu. Există totuși o realitate a compozitorului oniric, în care periferia și centrul sunt ambiguizate, creându-se astfel un sistem bazat pe forțe exterioare ce se anulează reciproc sau, mă rog, nu acționează, și ale cărui mișcări interioare exacerbează mișcarea centrului ori rotația periferiei. Componistica onirică nu recurge la procese constructive și nici la operații recepționate ca factori independenți. Ea se întemeiază pe secvențe, nu pe consecvențe. Nu pe scopuri, ci pe sentimentul unui scop. Compozitorul reacționează prin viziuni și piruete care nu pot schimba cauza impresiei, neproducând nici o modificare sau deplasare relative, nu pentru că i-ar lipsi mijloacele, ci pentru că decizia însăși este momentan suspendată. Acest tip de a face muzică nu își propune să sufocă impresia printr-o anume imagine parțial fixă, neputând opune o reprezentare sonoră (adevărată) alteia (falsă), ori să focalizeze memoria clipei, ci are ca proiect principal alunecarea pe o suprafață șlefuită ce nu poate izola vreun element extern. Se iscă senzația că autorul nu știe prea multe. Oricum, e neputincios în a găsi un sfârșit cauzei impresiilor sale, făurind doar ceea ce ar putea-o genera

incontinent, în loc să reproducă ceea ce a produs-o. Muzica onirică nu prinde și nici nu surprinde detaliul. Ea are nevoie de mase sonore în mișcare, de atmosfere care se dilată și se tasează, fără a se supune unor legi fizice. Principiilor hazardului și, mai ales, a celor estetice, da. De aici o anume dezordine în exprimare, dar și acea simplitate a trăirii, care, fără să fie neapărat frustră, e, frecvent, autentică. Ca somnul însuși. Numai cine doarme visează cu adevărat. Dar tot atât de adevărat e că cel pe care îl strică visul, nu-l mai îndreaptă decât sfânta trezire.

Liviu DANCEANU

DIN SUMAR

Interviu cu Andrei Dimitriu.....	2-4
Constantin Arvinte - 90.....	4-8
Festivaluri și concursuri.....	7-12
Pe scene.....	14-20
Triptic de balet la ONB.....	21-22
Lansare CD - Violeta Dinescu.....	24
Remember George Cocea.....	25-26
Adio, Thomas Beimel!.....	27-29
Muzica militară la ceas aniversar.....	29-31
Lansarea Teatrului "Stela Popescu".....	32-33
Nico, un nou album.....	38-39
Festivalul "Titel Popovici".....	40-41
Jolt Kerestely - 82.....	43
Remember Florin Bogardo.....	44-46